

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.III.30.198/2016/4. szám

A Szegedi Ítéltábla a Dr. Bohács Zsolt ügyvéd által képviselt **felperes neve** felperes címeszám alatti székhelyű felperes által – a Dr. Sinyei Dávid ügyvéd által képviselt **alperes neve** alperes címeszám alatti állandó lakos **alperes** ellen kártérítés iránti perében a Gyulai Törvényszék 2016. március 30. napján kelt 15.G.40.032/2015/12. sorszámu ítélete ellen az alperes által 13. sorszámmal előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következően

Í T É L E T E T:

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja**.

A le nem rótt 1.523.200,- (Egymillió-ötszázhuszonháromezer-kettőszáz) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az alperes 15 nap alatt köteles megfizetni a felperesnek 150.000,- (Egyszázötvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S:

Az **A... Kft.** (továbbiakban: adós) 2008. július 1. napján – az **A... Bt.** jogutódjaként – jött létre. Fő tevékenységi köre falemezgyártás volt. Jogelődjének és az adós társaságnak is az alperes volt a cégjegyzésre jogosult képviselője.

A Békés Megyei Bíróság Fpk.04-08-000138/5. számú végzésével rendelte el az adós felszámolását, melynek kezdő időpontja 2008. november 10. napja. A felszámolási eljárás alatt az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Dél-alföldi Regionális Igazgatósága (továbbiakban: adóhatóság) az adósnál ellenőrzést végzett a 2006. január 01. - 2008. november 09. napja közötti időszakra vonatkozóan. Az ellenőrzés során megállapította, hogy az adós képviselőjeként az alperes több olyan – üzletviteli és marketing tanácsadásról szóló – számlát is befogadott a szintén irányítása alatt álló **B... Kft-től** és a **C... Kft-től**, melyek mögött valós gazdasági tartalom nem állt. Ezzel az alperes az adós gazdálkodó szervezetnek 19.040.000,- forint kárt okozott. A megállapítás alapját az képezte, hogy az **B... Kft-ben** és a **C... Kft-ben** az alperesen kívül más személy nem tudta volna azokat a tanácsadási tevékenységeket elvégezni, amelyek a megbízási szerződésekben kikötésekre kerültek, és miután a szolgáltatás igénybe vevője szintén az alperes volt, ezért a számlán feltüntetett gazdasági esemény nem tekinthető valósnak.

A felszámoló felhívására az alperes tagadta a kifizetések jogszerűtlenségét és elzárkózott a kár megfizetésétől.

Az adóhatóság feljelentése alapján az alperes ellen büntetőeljárás indult. Ennek során a Gyulai Városi Bíróság 6.B.457/2011/26. sorszámu ítéletével az alperest – egyebek mellett – többrendbeli a hitelezők kielégítésének megghiúsításával elkövetett csődbűncselekmény büntetében találta

bűnösnek. A lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként megállapította, hogy az alperes az adós ügyvezetőjeként a szintén ügyvezetése alatt álló **B... Kft.**-től és a **C... Kft.**-től az alábbi valótlan tartalmú gazdasági eseményekről készült számlákat fogadta be, és fizette ki azok ellenértékét az adós terhére:

Számla kelte	Fizetési határidő	Számla száma	Szolgáltatás megnevezése	Számla nettó összege	AFA	Számla bruttó összege
C...Kft.						
2006.09.30.	2006.10.30.	C0881385	Üzletviteli tanácsadás	1.800.000	360.000	2.160.000
2006.12.30.	2006.12.30.	C0881386	Üzletviteli tanácsadás	600.000	120.000	720.000
2007.11.05.	2007.11.20.	C0881389	Üzletviteli tanácsadás	2.000.000	400.000	2.400.000
2007.12.31.	2008.01.20.	AC7S-J 551801	Üzletviteli tanácsadás	400.000	80.000	480.000
2007.12.31.	2008.01.20.	AC7S-J 551803	Marketing tanácsadás	2.520.000	504.000	3.024.000
2008.06.30.	2008.07.20.	AC7S-J 551806	Marketing tanácsadás	2.520.000	504.000	3.024.000
2008.06.20.	2008.07.20.	AC7S-J 551807	Üzletviteli tanácsadás	2.400.000	480.000	2.880.000
2008.08.31.	2008.09.20.	AC7S-J 551808	Üzletviteli tanácsadás	800.000	160.000	960.000
B... Kft.						
2006.09.30.	2006.10.20.	C0881405	Üzletviteli tanácsadás	4.500.000	900.000	5.400.000
2006.12.30.	2006.12.30.	C0881405	Üzletviteli tanácsadás	1.500.000	300.000	1.800.000
Összesen:				19.040.000	3.808.000	22.848.000

Ezen valótlan tartalmú számlák felhasználásával az alperes az adós eszközvagyonát 22.848.000,- forinttal csökkentette.

Az elsőfokú büntető ítélet tartalmazza azt is, hogy az alperes cégei által egymás irányába, illetőleg a **C... Kft.** és az **B... Kft.** részéről az **D... Kft.**-nek kiállított, és az **D... Kft.** által befogadott számlák vonatkozásában a vádlotti (alperesi) védekezés lényege az volt, hogy a számlák valós gazdasági események kapcsán kerültek kiállításra, azok nem voltak fiktívek, mert valamennyi munkavállaló végzett olyan tevékenységet, amelynek során olyan ötletei, elképzelései támadtak, melyek a gazdasági társaság részére értékesek voltak. A bíróság ezzel szemben megállapította, hogy az eljárás során kihallgatott tanúk gyakorlatilag egybehangzóan vallották azt, hogy az **D... Kft.**, a **C... Kft.** vagy az **B... Kft.** nevében vagy érdekében eljárva üzletviteli, illetve marketing tanácsadási szolgáltatást nem végeztek. Ez alól kivételt képezett **1. tanú neve**, illetőleg **2. tanú neve**, akik utaltak arra, hogy ilyen jellegű tevékenységet végeztek vagy erről volt tudomásuk, azonban nem hagyható figyelmen kívül, hogy mindketten a vádlottal hozzátartozói viszonyban állnak. Az elsőfokú büntető ítélet tartalmazza azt is, hogy a vádlott többszöri kérdésre sem tudott az eljárás során egyetlen alkalommal sem egyértelműen és konkrétan nyilatkozni a tekintetben, mit is jelentett ténylegesen ez a szolgáltatás. Ugyanakkor a számviteli bizonylatok között a szolgáltatások igénybevételeire és a teljesítés igazolására vonatkozóan semmilyen dokumentum sem áll rendelkezésre.

A vádlott (alperes) fellebbezése folytán eljáró Gyulai Törvényszék 4.Bf.357/2012/8. sorszám alatti ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét annyiban változtatta meg, hogy a büntetést súlyosította, az elkövetett bűncselekmények elnevezésén változtatott, egyebekben – beleértve a tényállást és az indokolást is – nem érintette.

A büntetőeljárás során hozott jogerős ítélet alapján az alperessel szemben 147.748.000,- forint

erejéig vagyonekborzást rendeltek el arra tekintettel, hogy a vádlott (alperes) a színlelt ügyletek megkötésével, illetőleg a cégek vagyonával történő elvonással szerzett és ilyen értelemben gazdagodott (Btk. 77/B. § (1) bekezdés a.) pontja).

A Gyulai Törvényszék 6.Fpk.04-08-000138/61. sorszámú végzésével az **A...** Kft. adós megszüntetését és cégjegyzékből való törlését elrendelte és a felszámolási eljárást befejezetté nyilvánította. Ezen túl az alperessel szemben indult jelen peres eljárásban szereplő követelést átadta – az „a” kategóriába sorolt követelés részbeni kielégítésére – a NAV Békés Megyei Adóigazgatósága részére. Utóbbtól a követelést 2014. október 10. napján a felperes neve(felperes) vette át.

A felperes keresetében 19.040.000,- forint kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest a Gt. 30. § (2) bekezdése alapján. Az APEH Dél-alföldi Regionális Adóigazgatósága által folytatott vizsgálat alapján állította, hogy az alperes az **A...** Kft. ügyvezetőjeként olyan szolgáltatásokat rendelt meg és fizetett ki, melyek tényleges teljesítése nem történt meg, ezzel összesen 19.040.000,- forintot indokolatlanul fizetett ki az **B...** Kft. és a Furnér Kft. részére. Az adóhatóság által feltárt tényállás alapján megállapítható, hogy az alperes szándékos, jogellenes magatartásával kárt okozott a számára, ezért köteles azt megtéríteni.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Nem vitatta, hogy a felperes által hivatkozott szerződésekkel kapcsolatban 19.040.000,- forint a **C...** Kft. és az **B...** Kft. kifizetésre került, azonban állította, hogy a számlák mögött álló események és ahhoz képest a kifizetések is valósak voltak.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 19.040.000,- forintot. A Gt. 30. § (2) bekezdése kapcsán hangsúlyozta, hogy a vezető tisztségviselő saját magatartása miatti teljes vagyoni felelősséget tartalmazó felelősségtípus, amely felróhatóságon alapul. Ez a vezető tisztségviselőnek a társasággal szemben fennálló felelősségét rendezi. A felelősség alapja az a törvényi kötelezettség, hogy a vezető tisztségviselő a cég ügyvezetését az ilyen tisztséget betöltő személyektől általában elvárható gondossággal és a gazdasági társaság érdekeinek elsődlegessége alapján köteles ellátni. Az ügyvezetés az üzletszerű gazdasági tevékenység érdekében folytatott folyamatos vezetői tevékenységet jelenti. A gazdasági társaság vezető tisztségviselője másnak a vagyonával gazdálkodik, ezért a vezető tisztségviselői minőséggel összefüggésben el kell tudnia számolni a vezetése alatt történt gazdasági eseményekkel és vagyoni eszközökkel.

A kárfelelősséget a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján kellett elbírálni, melynek során a gazdasági társaságnak (felperesnek) kellett bizonyítani a jogellenes magatartást és az azzal okozati összefüggésben keletkezett kárt, a vezető tisztségviselőnek (alperes) pedig azt, hogy a vezető tisztségviselőtől általában elvárható gondosságot tanúsította. A fentiek körében hangsúlyozta, a felperes arra hivatkozott, hogy a perben beszerzett bizonyítási adatok, így különösen a büntetőeljárásban hozott ítéletek, az azok alapjául szolgáló bizonyítási eszközök (tanúvallomások, szakértői vélemény) elegendő alapként szolgálnak a kereset szerinti marasztaláshoz. A bíróság rögzítette, hogy a büntetőeljárás eredményeként született büntető ítélet a bíróságot nem köti, a jelen polgári perben ugyanis teljesen új bizonyítást kell lefolytatni az alperes felelősségére vonatkozóan, ezen belül arra, hogy a hivatkozott gazdasági események megtörténtek.

A Pp. 3. § (5), valamint 4. § (1) és (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet hangsúlyozta, hogy utóbbi rendelkezés a szabad bizonyítási rendszerben létező egyik legfontosabb, abszolút kötöttségről szól. Ez azt jelenti, ha jogerősen elbírált bűncselekmény vagyoni jogi következményei felől kell dönteni polgári eljárásban, a polgári bíróság nem vitathatja a büntetőeljárásban a vádlott terhére rótt

bűncselekményt, és az ezt megalapozó tényeket. A büntető ítélet általánosságban nem feltétlenül eredményez automatikusan polgári jogi értelemben vett kárfelelősséget is, mert a perben azt kell bizonyítani, hogy a bűncselekménnyel, mint jogellenes magatartással okozati összefüggésben a felperest valójában kár érte. Jelen jogvitában azonban a fő szabály kétséget kizáróan érvényesült, mert olyan típusú bűncselekménnyel van szó, melynek alapjául szolgáló jogellenesség magában hordozza (az okozati összefüggés megteremtésével) a gazdálkodó szervezetet (adóst) illetően a kár bekövetkezését is. Az okirati bizonyítékokon, a tanúvallomásokon, és a szakértői véleményen alapuló büntető ítéletben egyértelműen megállapítást nyert, hogy az alperes valótlan tartalmú számlák befogadásával – azaz jogellenesen – az adós társaság eszközvagyonát csökkentette, amely azt is jelenti, hogy a jogellenes magatartással okozati összefüggésben a pert megindító adós gazdálkodó szervezetet konkrét kár (vagyonhiány) érte. Az alperes a büntetőeljárás során ezzel kapcsolatban érdemi védekezését kifejtette, mely megegyezett jelen perben tett nyilatkozatával is. Állította, hogy a kibocsátott számlák nem voltak fiktívek, azonban ezen védekezését a büntetőeljárás során beszerzett részletes bizonyítási adatok egyértelműen cáfolták, ezért az alperest a Gt. 30. § (2) bekezdése szerinti kárfelelősség alapján kereset szerint marasztalta.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, és a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy az elsőfokú ítélet szerint kártérítési kötelezettsége azon alapul, hogy a büntető ítélet jogerősen megállapította bűnösségét több rendbeli, a hitelezők kielégítésének megghiúsulásával elkövetett csődbűncselekmény büntetéseben, azonban a büntetőügyben hozott jogerős ítélet szerint összesen 147.000.000,- forint hitelezők részére történő megfizetését hiúsította meg cégei vezetése során, melyben benne foglaltatik a jelen eljárásban a felperes által követelt 19.040.000,- forint is. Az eljáró büntető bíróságok 147.000.000,- forint erejéig vagyonekbezársra ítélték pontosan azért, hogy ezzel a hitelezőket ért kár megtérítésre kerüljön. A büntetőügyben született jogerős ítélet indokolásának értelmezése szerint a büntető bíróságok által kiszabott vagyonekbezárs az összes hitelezőt ért kárt magában foglalja. Ezért a büntetőügyben eljáró bíróságok már „kvázi” rendelkeztek ezen polgári igény megfizetéséről, amikor a hitelezők kielégítése céljából vagyonekbezársra ítélték. Az elsőfokú ítélet indokolásából következően, a bíróság teljes mértékben felhasználta a folyamatban volt büntetőeljárás megállapítását, indokolását, ezért észlelnie kellett volna, hogy a büntetőügyben hozott jogerős ítélet a vagyonekbezárs joghátrány alkalmazásával már jogerősen rendelkezett a jelen ügyben érintett polgári jogi igény vonatkozásában is. Mindezek miatt az ítélet a res iudicata esetét meríti ki, ezért a Pp. 130. § (1) bekezdés d.) pontja szerint a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül el kellett volna utasítani, illetőleg a Pp. 157. § a.) pontja alapján a pert meg kellett volna szüntetni.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Utalt arra, hogy a vagyonekbezárs célja a bűncselekmény elkövetéséből eredő, valamint a törvényesen szerzett, de bűncselekmény elkövetésére fordított, vagy arra szánt vagyon elvonása az állam javára. Ezért a fellebbezésben foglaltak minden jogalapot nélkülöznek. Ezen túlmenően az elsőfokú bíróság a tényállást teljes egészében feltárta, az általa levont jogi következtetések a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésének eredményeként helytálló, döntése megalapozott.

A fellebbezés **nem alapos.**

A felperesi jogelőd, az A... Kft., felszámolója útján, a felszámolási eljárás során a 2006. évi IV. tv. (új Gt.) 30. § (2) bekezdésére hivatkozással kérte az alperes, mint vezető tisztségviselő kártérítésre kötelezését.

A vezető tisztségviselő a gazdasági társasággal nem „szerződésen kívüli”, hanem társasági jogviszonyban (vagy megbízási, vagy munkaviszonyban) áll. A gazdasági társaság vezető tisztségviselőinek felelősségére a gazdasági társaságokról szóló törvény - korábban az 1997. évi

CXLIV. tv. 29. § (1) bekezdése (régi Gt.) - majd jelen ügyre irányadó 2006. évi IV. tv. (új Gt.) 30. § (2) bekezdése tartalmaz rendelkezéseket. A tartalmukban egyező szabályok szerint a vezető tisztségviselők a gazdasági társaság ügyvezetését az ilyen tisztséget betöltő személyektől elvárható fokozott gondossággal a gazdasági társaság érdekeinek elsődlegessége alapján kötelesek ellátni. A vezető tisztségviselők a polgári jog általános szabályai szerint felelnek a gazdasági társasággal szemben a jogszabályok, a társasági szerződés, illetve a gazdaság legfőbb szerve által hozott határozatok, valamint ügyvezetési kötelezettségeik felróható megszegésével a társaságnak okozott károkért. A vezető tisztségviselők felelősségének jogalapja tehát nem közvetlenül a Ptk. 339. § (1) bekezdése - különösen nem „bűncselekménnyel okozott kár” -, hanem a régi Gt. 29. § (1) bekezdése, illetve az új Gt. 30. § (2) bekezdése, mely alapján a polgári jog szabályai szerint áll fenn a felróhatósági alapú kártérítési felelőssége a társaságnak okozott kárért. Azaz a vezető tisztségviselő felelőssége nem közvetlenül, hanem a Gt. utaló szabálya folytán alapul a Ptk. 339. § (1) bekezdésén. A polgári jogról szóló 1959. évi IV. tv. (Ptk.), de a 2013. évi V. tv. (új Ptk.) sem ismeri „a bűncselekménnyel okozott kár” delictuális törvényi tényállását. A polgári jogi kártérítési felelősség akkor állapítható meg, ha alapvető feltételei – jogellenesség, kár, okozati összefüggés, felróhatóság – fennállnak, függetlenül attól, hogy az adott károkozó magatartás bűncselekmény törvényi tényállását is megvalósítja (2013. G.8. elvi döntés, BH 2013/7. szám, IH 2013/3/106., BDT 2012/6/119., BDT 2012/2727.).

A büntetőjogi szempontból bűncselekményt megvalósító magatartás polgári jogi szempontból – ha a magatartást szerződéses jogviszonnyal összefüggésben fejtették ki – lehet szerződésszegés, vagy érvénytelenségi ok, amely szerződésszegési (pl. a szerződés teljesítése iránt) vagy érvénytelenségi jogkövetkezményeit kell alkalmazni. Más esetben a bűncselekményt megvalósító magatartás – szerződésen kívüli károkozás esetén – lehet delictuális kártérítés, vagy – mint a perbeli esetben – társasági jogviszonnyal összefüggő vezető tisztségviselői felelősség.

A bűncselekmény törvényi tényállásának megvalósulása a vagyoni jogi következményeiről való döntés során nem mentesíti a bíróságot - sem a polgári ügyben, sem büntetőeljárás során -, hogy a polgári jogi jogkövetkezményekről a polgári jog rendelkezései, felelősségi szabályai alkalmazásával határozzon. Ezért helyesen vizsgálta az elsőfokú bíróság azt, hogy a felperes által hivatkozott alperesi magatartás alapján az alperes Gt. 30. § (2) bekezdésében foglaltak szerinti vezetői felelőssége fennáll-e, és a rendelkezésre álló tényállás alapján helyesen állapította meg az alperes 19.040.000,- forint kártérítésre vonatkozó fizetési kötelezettségét.

Az alperesi volt képviselő a fellebbezésében nem vitatta azt az ítéleti megállapítást, hogy fiktív szerződések megkötéséből az adós gazdálkodó szervezetnek 19.040.000,- forint kárt okozott. Arra hivatkozott, hogy a büntetőügyben alkalmazott 147.000.000,- forint vagyonekbobzásra vonatkozó intézkedés ítélt dolgot (res iudicatát) eredményezett.

Az alperesi fellebbezési hivatkozással ellentétben a büntetőügyben hozott vagyonekbobzás, mint intézkedés, jelen per szempontjából ítélt dolgot nem keletkeztetett.

A Pp. 229. § (1) bekezdésének rendelkezése szerint, a keresettel érvényesített jog tárgyában hozott ítélet jogereje kizárja, hogy ugyanabból a tényalapból származó, ugyanazon jog iránt, ugyanazok a felek – ideértve azok jogutódait is – egymás ellen új keresetet indíthassanak vagy az ítéletben már elbírált jogot egymással szemben egyébként vitássá tehessék (anyagi jogerő).

Az anyagi jogerő folytán, a peresített jogviszony alapján tehát a feleket megillető jogokat és az őket terhelő kötelezettségeket végérvényesen meghatározottnak kell tekinteni. Az, hogy irányadónak kell tekinteni a döntést, abban nyilvánul meg, hogy az ítéletben (egyéb határozatban) elbírált jogot többé nem lehet vitássá tenni, a bíróságok és más hatóságok a későbbi döntésüknél a jogerős határozatot kötelesek alapul venni. Az anyagi jogerő tehát kizárja az újbóli elbírálást.

Jelen esetben a büntetőeljárásban az alperes büntetőjogi felelősségét vizsgálták a Btk. szerint és a

bűncselekmények elkövetésének megállapítása mellett a bíróság büntetőjogi szankciókat alkalmazott. A büntetőeljárásban polgári jogi igény nem került előterjesztésre, abban a volt képviselő polgári jogi felelősségét nem vizsgálták. A jelen pert az adós gazdálkodó szervezet indította, aki a büntetőeljárásban polgári jogi igényt előterjesztő félként nem szerepelt. Bár mindkét eljárásban vizsgáltak azonos magatartást is (a fiktív szerződéskötések), azonban nem ugyanazon jog érvényesítéséről van szó. Ebből következően nem ugyanazon felek, nem ugyanazon jog iránt érvényesítettek igényt a büntetőeljárásban és jelen eljárásban, ebből következően az ítélt dolog (res iudicata) esete nem áll fenn, ezért az eljárást nem kellett megszüntetni.

Az alperes fellebbezésében arra is hivatkozott hogy, a vagyonekbevonás összege magában foglalja a felperes által jelen perben érvényesíteni kívánt kártérítés összegét is, ezért duplán nem marasztalható.

A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. tv. (Btk.) 77/B. § (1) bekezdés a.) pontja szerint (mellyel azonos szövegű az új Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. tv. (új Btk.) 74. § (1) bekezdés a.) pontja) vagyonekbevonást kell elrendelni arra a bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyoni, amelyet az elkövető a bűncselekmény elkövetése során, vagy azzal összefüggésben szerzett.

A vagyonekbevonás célja a bűnös úton elért vagyongyarapodás elvonása. Az ez alóli kivételeket a Btk. 77/B. § (5) bekezdés a.)-c.) pontja taxative felsorolja, minden más esetben a törvényes feltételek fennállása esetén a vagyonekbevonás kötelező. A Btk. 77/B. § (5) bekezdés a.) pontja szerint (új Btk. 74. § (5) bekezdése) a vagyonekbevonás nem rendelhető el arra a vagyoni, amely a büntetőeljárás során érvényesített polgári jogi igény fedezetéül szolgál.

A törvény egyértelműen rögzíti, hogy a bűncselekményből származó vagyoni elvonásához fűződő eminens érdekekkel szemben kizárólag a büntetőeljárás keretén belül, ún. adhéziós eljárásban (Be. 54. § (7)-(8) bekezdés) érvényesített polgári jogi igény kielégítési alapját védi oly módon, hogy a vagyoni annak megfelelő részét kiveszi a vagyonekbevonás kötelező alkalmazásának hatálya alól (BH 2016.162).

Amennyiben tehát a felperes a büntetőeljárásban polgári jogi igényt előterjesztett volna, csak az e fölötti összegre vonatkozhatna a vagyonekbevonás. Az azonban kétségtelenül megállapítható, hogy polgári igényt a felperes a büntetőeljárásban nem jelentett be.

Ugyanakkor a 69/2008. BK vélemény II/2/a. és II/2/b. pontjai kifejezetten rögzítik, hogy a vagyonekbevonás alkalmazása még abban az esetben is kötelező, ha a polgári jogi igényt büntetőeljárásban bejelentették, de azt a bíróság egyéb törvényes útra utasítja, illetve akkor is, ha a sértett igazolja kártérítési igényének polgári peres úton való érvényesítését, de annak elbírálására még jogerősen nem került sor.

Mindez azt jelenti, hogy a polgári jogi kártérítési igény jelen polgári peres eljárásban a büntetőeljárási szankciókon túl - a 147.000.000,- forint összegű vagyonekbevonás, mint büntetőjogi intézkedés elrendelése ellenére - érvényesíthető.

Az 1959. évi IV. tv. (Ptk.) 120. § (2) bekezdése (új Ptk. 5:42. §) szerint, ha az állam bírósági határozattal kártalanítás nélkül szerez tulajdont, a tulajdon értékének erejéig felel a volt tulajdonosnak a tulajdonszerzéskor jogszabály, bírósági vagy más hatósági határozat vagy visszterhes szerződés alapján jóhiszemű személyekkel szemben fennálló kötelezettségéért. Az állam felelőssége azonban csak akkor áll fenn, ha a volt tulajdonosnak egyéb lefoglalható vagyontárgyára vezetett végrehajtás eredménytelen volt.

A fenti törvényhely az állam helytállási kötelezettségét fogalmazza meg, mely a jelen esetben alkalmazott vagyonekbevonás vonatkozásában is fennáll. Azonban az állam helytállási kötelezettsége mögöttes, csak akkor áll fenn, ha a tulajdonos (jelen esetben az alperes) meglévő vagyona a kártérítés összegét nem fedezi. Ez azonban az esetleges, alperessel szembeni végrehajtási eljárás

eredményétől függő kérdés, ezért ez sem volt jogszabályi akadálya az alperes marasztalásának.

A peres eljárást kezdeményező adós időközben megszűnt (a vele szemben folyó felszámolási eljárás befejeződött, a cégjegyzékből is törölték), a felszámolási eljárásban történő vagyonfelosztás során a hitelezők között a kártérítési követelés felosztásra került. Azt először a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, majd utóbb azt az MNV Zrt. (felperes) szerezte meg, melynek tulajdonosa az állam. Az MNV Zrt. és a tulajdonosa elkülönült jogalanyok, ezért a felperes a Ptk. szerint még mögöttes felelősnek sem minősül a vagyonek Kobzással érintett összeg erejéig.

A fentiek alapján az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az indoklás kiegészítésével helybenhagyta.

Az alaptalan fellebbezést előterjesztő alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése a módosított 1990. évi XCIII. tv. 46. § (1) bekezdése, 42. § (1) bekezdés a.) pontja, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM számú rendelet 13. § (2) bekezdés alapján köteles az illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt eljárási illeték megfizetésére az államnak. A peresztes alperes köteles megfizetni a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a felperesnek a másodfokú eljárásban felmerült költségét is, ami a jogi képvisellel kapcsolatban felmerült ügyvédi munkadíj 32/2003. (VIII.22.) IM számú rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése szerint számított összegből áll.

Szeged, 2016. szeptember 8. napja

Dr. Gaálné dr. Jobbágy Ildikó s.k.. Béri András s.k.. Dobler László s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

táblabíró

A kidmány hiteléül:

tisztviselő